

2. Ретельно готувати практичну частину заняття, яка повинна бути логічним продовженням теоретичної.
3. Намагатись долучати студентів до взаємної роботи під час заняття.
4. Працювати «наживо», разом зі студентами.
5. Лишати запис занять для самостійної роботи студентів.

Перспективи подальших досліджень. Після завершення карантину світ, звичайно, повернеться до звичного життя, але все одно він вже буде інакшим. Дистанційна форма навчання не зникне назавжди. Тим більше, що вона вже отримала своїх прихильників. Тому є сенс продовжувати шукати нові методики та засоби викладання (і предмету «фізичне виховання» в тому числі) у віддаленому форматі роботи. І, якщо в інтернеті користуються попитом онлайн-тренуваннями та фітнес-марафонами від тренерів - інструкторів з сумнівною репутацією без професійної освіти, то чому дистанційні заняття з фізичного виховання не можуть стати рівноправною частиною навчального процесу та важливим чинником покращення рухової активності під час карантинних обмежень?

Література

1. Дехтяр В. Фізичне виховання студентів вищих навчальних закладів: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. — К.: Екмо, 2005. — 219с.
2. Зваричук О. М. Виховання відповідальності за свій фізичний стан (на прикладі старших класів: методичні рекомендації для вчителів фізичної культури). - Львів, 2002
3. Іванченко Л. П. Формування мотивації у підлітків до систематичних занять фізичною культурою і спортом: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.07 «Теорія та методика фізичного виховання» / Л. П. Іванченко. - Луганськ, 2007. - 20 с.
4. Король О.С., Хрипач А.Г., Заліско О.К., Зелікова Т.І. Формування здоров'язбережувальної компетенції студентів у процесі фізичного виховання засобами дистанційного навчання. – Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15/ за ред. О.В.Тимошенка. – Київ: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 7 (127) 20.- стр.95 - 99
5. Присяжнюк С.І., Краснов В.П., Третяков М.О., Раєвський Р.Т., Кійко В.Й., Панченко В.Ф. Фізичне виховання. - К.: Центр учбової літератури, 2007
6. Лапшина Г.Г., Череповська О.А. Теоретична підготовка студентів ЗВО з предмету «Фізичне виховання». Конспект лекцій / Г. Лапшина, О. Череповська, Л. Дербабя, Р. Дмитрів [та ін.] : навчальний посібник / за ред. Г.Г. Лапшиної // - Львів: Поліграфіст, 2018, - 336 с.
7. Череповська О.А., Палагнюк Т.В. Аеробіка: методичні вказівки до проведення занять з танцювальної аеробіки зі студентками I - II курсів вищих навчальних закладів. - Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2006. - 56 с.
8. Wuest D., Bucher C. Foundation of physical education and sport. – Mosby: Year Book Inc., 2005.- 451 p.

Reference

1. Dehtyar, V. (2005), "Physical education of students of higher educational institutions", Kyiv, ESMO, 219 p.
2. Zvarishzucik O.M. (2002), "Education of responsibility for one's physical condition (in the example of the senior classes: guidelines for physical education teachers)", Lviv.
3. Ivanchenko L.P., (2007), "Formation of motivation in adolescents to systematic physical education and sports", Theory and methods of physical education, Lugansk, 20 p.
4. Korol O.S., Hripach A.G., Zalisko O.K., Zelikova T.I. (2020), "Formation of health-preserving competence of students in the process of physical education by means of distance learning", Kyiv, NPU Publishing House named after Dragomanov M.P., (127) 20.- pp.95 – 99
5. Prisyazhnyuk, S.I., Krasnov V.P., Tretiakov, M.O., 7. Rajevskiy, R.T., Kiyko, V.J. and Panchenco, V.F. (2007), "Physical Education", Center for Educational Literature, Kyiv.
6. Lapshyna G.G., Cherepovska O.A., Derbaba L. and Dmytriv R. (2018), "Theoretical preparation of students of higher education institutions in the subject of physical education", Lviv, Polygraphist.
7. Cherepovska O.A. and Palagnyuk T.V., (2006), "Aerobics: guidelines for conducting aerobic dance classes with female students I-II courses of higher education", Lviv, Vydavnytstvo NU LP.
8. Wuest D. and Bucher C., (2005), "Foundation of physical education and sport", Mosby: Year Book Inc.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.4(134).30
УДК796.011.3

Чиченьова О.М.

старший викладач кафедри фізичного виховання

Національний технічний університет України ім. І.Сікорського «Київський політехнічний інститут»

ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЦЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ ПЕРЕД МАЙБУТНІМ КРАЇНИ

В роботі розглянута проблема сучасності це занепад дисципліни фізичне виховання у закладах вищої освіти. Здоров'я кожного громадянина країни головне гасло політики Держави. Стратегія розвитку фізичної культури, рекомендації щодо розвитку фізичного виховання та спорту серед студентської молоді - державні документи сьогодення, які розроблені за участю відповідних фахівців і надіслані до виконання. Вони мають допомагати, направляти зусилля усіх причетних до нового, позитивного, відповідального відношення молоді до фізичної підготовки, фізичної

працездатності, здоров'я наших майбутніх фахівців, керівників, громадян країни. Наведені статистичні дані в цих документах, за останні роки, вже остаточно доводять, що криза набрала значних розмірів і подальше зволікання може призвести до негативних наслідків для українців, для їх майбутнього. Змінити ставлення до фізичної культури і спорту на позитивне, можуть багато чинників та умов. Головне, щоб молодь бачила, що усі заходи, які проводяться з метою популяризації фізичної культури і спорту, усі особисті приклади відомих людей, взагалі усі події у цьому напрямку, не набували номінального характеру, а дійсно були життєздатними, захоплювальними та спонукали до нових досягнень і розвивали сталі відношення молодого покоління до здорового способу життя, а це насамперед заняття з фізичної культури та спорту.

Ключові слова: студент, фізичне виховання, фізична підготовка, здоров'я, рекомендації, стратегія, країна.

Chychenova Oksana Support for the development of physical education in higher education institutions is the responsibility of the state to the future of the country. The paper considers the problem of today is a bad attitude to physical education in higher education. The health of every citizen is the main slogan of the country's policy. The human body is the only complex biological system that constantly interacts with environmental conditions. Health is a state of physical, moral, psycho-emotional, social, intellectual and harmonious development. Health is a reserve of organ capacity that needs to be improved during regular exercise training and a healthy lifestyle. Physical culture and sports are part of the general culture. As a safeguard, it helps to get rid of the negative aspects of life that hinder the development of the individual in a harmonious relationship with society. The level of physical activity of the country's population, by age, is below the minimum allowable. Hypodynamia is one of the leading causes of death and disability. The strategy for the development of physical culture, recommendation for the development of physical education and sports among students are state documents. They are developed with the participation of the specialists and sent for implementation to institutions. The help to direct forces to a new positive, responsible attitude to physical training, physical working capacity of our future experts, heads, citizens of the country. The statistics provided in the documents finally prove that the crisis has reached significant proportions and may lead to negative consequences for Ukrainians and their future. Many factors and conditions can change the attitude of young people to physical culture and sports to a positive vision. The main thing is for young people to know that all the measures aimed at them have been implemented.

Key words: student, physical education, physical training, health, recommendation, strategy, the country.

Постановка проблеми. Питання про активність людини у навчальній, професійній і повсякденній діяльності, розглядалося та набувало особливого змісту протягом багатьох сторіч розвитку людства. З огляду на історію, кожного тисячоріччя, відбуваються відповідні зміни у виховному процесі в закладах освіти будь-якого рівня. Такі зміни змушували суспільство переглядати набутий досвід та ставити нові завдання. Сучасній молоді притаманні, як позитивні так і негативні сторони по відношенню до життя. Позитивною стороною є загальнокультурні процеси, які полягають у вмінні спілкуватися з представниками різних національних культур, знанням особливостей культури свого народу і народів Світу. Негативною стороною є те, що внаслідок бурхливого технічного прогресу, формування цінностей, мислення, поведінки у суспільстві, все більше приходиться на засоби масової інформації. У підростаючому поколінні більш в пріоритеті споживче відношення до життя. Поширюється "мода" на думку, що вживати та спробувати у цьому житті потрібно все. Але не завжди це стосується якихось добрих речей. Негативні сторони життя — алкоголь, тютюн, наркотики, поширюються серед молоді внаслідок чого, виникають наркотичні, алкогольні залежності, асоціальна поведінка, погіршення стану здоров'я, зниження розумового і творчого потенціалу. Фізичною культурою та спортом займається мала частка молоді. Багатьох з них, ще у школі звільняють від уроків фізичної культури, за станом здоров'я. Таким чином, проблемою у сучасному суспільстві є здоров'я підростаючому поколінню, зокрема, його відношення до збереження здоров'я, до активного і здорового способу життя.

Організм людини єдина складна саморегульована, саморозвиваюча, біологічна система, яка знаходиться в постійній взаємодії з змінювальними обставинами навколишнього середовища. Здоров'я це не тільки відсутність хвороби, а і стан повного фізичного, морально-етичного, психоемоційного, соціального, інтелектуального благополуччя. За словами відомого вченого, хірурга М. М. Амосова для підтримки здоров'я потрібні чотири умови, фізичне навантаження одне із них і пріоритетне. Здоров'я потрібно здобувати самій людині шляхом тренування, тому що здоров'я це "резерв потужності" органів. Ці потужності необхідні, щоб підтримувати нормальні функціональні показники при навантаженнях фізичних і психологічних. Потужності не здобуваються ліками, тільки систематичними тренуваннями та веденням здорового способу життя. Згідно з висновком експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я, стан здоров'я населення лише на 10% визначається рівнем розвитку медицини, як науки та станом медичної допомоги; на 20% – станом навколишнього середовища, 20% – спадковими факторами, і на 50% – способом життя.

Фізична культура і спорт є невід'ємною частиною загальної культури.[1] Вона, як клапан, що запобігає негативному розвитку суспільства. Таким явищам сучасності, як девіантна поведінка людини (вчинки, що не відповідають прийнятним у суспільстві нормам і які проявляються у незбалансованості психічних процесів і контролю над власною поведінкою), адиктивна поведінка людини (залежна поведінка), делінквентна поведінка людини (дії, які є загрозливими для суспільного порядку), фізичне виховання може протиставити цим явищам позитивні набутки — захопленням молоді людини на все життя, обраним видом спорту; зацікавленість в удосконаленні власних фізичних якостей; формування свого тіла; своїх думок; знайомство з новими друзями та однодумцями; відповідального відношення до людей, до подій, до життя.

Людина є нині головним скарбом країни. Її гармонійний розвиток з дитинства, повинен набирати нових якостей, завдяки застосуванню викладачами у освітній діяльності, інноваційних методик навчання, залучення сучасних технологій, за сприянням керівництва осередку освіти та державних органів.

Фізичне виховання, у будь-якому закладі освіти, має базуватися на принципах індивідуального, особистісного підходу до учня, наголошуючи на першості оздоровчого направлення, використання доступних засобів та форм фізичного

удосконалення, безперервності навчального процесу, з врахування стану здоров'я та емоційного настрою до занять.[1] Фізичне виховання це педагогічний процес, а відповідно головним режисером є викладач, який стає взірцем, як у професійній сфері, так і у соціальних стосунках, моральності. Давно вже визначено, що від особистих якостей педагогічного працівника, його комунікативних вподобань залежить відношення студента до дисципліни, до навчальної діяльності, до життєвих поглядів на події, що відбуваються.

Аналіз літературних джерел. Вчені різних галузей (медицина, педагогіка та культурологія) по-різному пояснюють поняття культури здоров'я в різних сенсах. Професор педагогіки і психології, засновник міжнародного громадського руху «До здоров'я за допомогою культури» В. А. Скумін, писав про культуру здоров'я, як окрему, незалежну науку і акцентував увагу, що вона є вченням про людський організм та може вирішувати теоретичні і практичні завдання, всебічного розвитку фізичних, моральних сил людини, її соціальної адаптації, створення сприятливого оточення. Лише у 90-тих роках ХХ сторіччя, культура здоров'я та її формотворний процес почали розглядатися у наукових працях вчених та фахівців педагогіки України. Такі роботи, як «Підготовка майбутніх учителів фізичного виховання до формування культури здоров'я школярів» В. І. Бабича, «Особливості валеологічної підготовки майбутніх соціальних педагогів у вищих навчальних закладах» В. М. Ковалю, «Формування культури здоров'я студентів в умовах комп'ютеризації навчання» О. І. Соколенко. наголошують, що культуру здоров'я варто розглядати, як основний компонент загальної культури особи, що залежить від середовища, яке її оточує та проявляється в її знаннях, потребах, уміннях.

Затверджений пакет державних документів, а саме Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року».[6] Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Рекомендацій щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спорту серед студентської молоді на період до 2025 року»[4] також лист — звернення Міністерства освіти і науки України, лист — звернення комітету з фізичного виховання та спорту Київського відділення (філії) до керівників закладів вищої освіти.[3] чітко зазначив напрями розвитку, популяризації фізичної культури і спорту, важливість і необхідність фізичного виховання в осередках освіти будь-якого рівня. Особливий акцент робиться саме на закладах вищої освіти, бо як відомо це наші майбутні фахівці високого класу, це наші майбутні керівники в усіх сферах діяльності країни.

У Постанові наведені статистичні дані щодо результатів Всесвітньої організації охорони здоров'я за 2019 рік, де за рівнем здоров'я, українці перебувають на 93 місці із 169 країн світу. Зазначено, що в Україні, щороку від серцево-судинних захворювань помирають тисячі людей і наголошується, щоб запобігти цих результатів, людині вкрай потрібно систематично займатися фізичною культурою та спортом будь-якої направленості, які значно знижують ризики захворювання серцево-судинної системи до 36%. Також, заняття спортом, допоможуть зменшити негативний вплив на організм людини шкідливих звичок, підвищити рівень стрес-стійкості і уникнути проявів асоціальної поведінки у соціумі, сприяти розвитку всіх сфер суспільства. Гасла «Фізично активна нація», «Активний та здоровий спосіб життя» постійно наголошуються у різних документах, телевізійних програмах, репортажах, відео-уроках тощо.[6]

Мета статті. В зв'язку з тим, що у багатьох закладах вищої освіти, значно скорочують або зовсім ліквідують кафедри фізичного виховання, вилучають дисципліну з обов'язкових та переводять до категорії вибіркових або факультативних, скорочують обсяг фізичної активності студентів шляхом проведення занять один раз на тиждень і тільки для студентів першого та другого курсів, дисципліна немає заліку, а у світі останніх подій, дисципліна фізичне виховання переводиться до теоретичного курсу (для першокурсників), щоб ще раз прослухати теоретичні матеріали, як треба розвиватися засобами фізичної культури і спорту, а не набути цей досвід під час практичних занять. Такі ситуації, необхідно негайно розглянути поки вони не набули масштабності. Закріпити на державному рівні, фізичне виховання, як обов'язкову дисципліну для студентської молоді. Розвивати фізичну культуру і спорт серед молоді по направленням масовості та покращення студентського спорту. Розробити нові мотиваційні важелі для залучення більшості студентів до занять і розвитку фізичних якостей, фізичної підготовки, фізичної працездатності. Виконання стратегій, рекомендацій, наказів затверджених керівництвом Держави, у галузі покращення фізичної культури і спорту, фізичного виховання є особистою відповідальністю керівників установ освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження.

У наказі Міністерства освіти і науки України розглянуті питання по розвитку, покращенню, удосконаленню процесу фізичного виховання у закладах вищої освіти. Зазначено, що: «Незважаючи на революційні зміни в суспільстві, інтеграцію до світової спільноти, сучасна система фізичного виховання студентів перебуває у кризовому стані». Одним з показників такого висновку є наведення результатів про щорічне тестування фізичної підготовленості, яке проводиться згідно Наказу про оцінювання фізичної підготовленості населення України відповідно до Постанови Кабінету Міністрів (09. 01. 2015р.). Згідно цього документу, були розроблені нормативи для складання контрольних тестів студентами закладів вищої освіти.[5] Тобто усі студенти, усіх навчальних закладів, незважаючи на їх пріоритетність та направленість, мають складати тестування і проявити свої досягнення однаково успішно, не залежно від освітнього профілю. Але треба зауважити, що коли кандидат на отримання вищої освіти вступає до навчального закладу, який спрямований на підготовку майбутніх вчителів, викладачів, інструкторів, тренерів з будь-якого виду спорту то він, як правило, вже має відповідний рівень фізичної підготовленості. А є студенти, які вступають до закладів вищої освіти, наприклад з технічної направленості, і вони зазвичай не мають достатньої фізичної підготовки. Для цієї категорії студентів потрібно передбачити, я вважаю, інші рубежі щодо оцінки їх фізичного стану. Порівняння, як кажуть «усіх під одну гребінку» є недоречним і питання по перегляду норм контрольних нормативів з фізичної підготовки студентів, повинно розглядатися спільними зусиллями викладачів, які проводять практичні заняття та фахівцями спорту, тренерами — викладачами. Особливе значення також має, який саме вид спорту обрав студент і відповідно цієї спеціалізації, нормативи мають коригуватися.

У наказі наведені результати оцінювання фізичної підготовленості серед студентської молоді у 2018-2019 навчальному році, які проводилися у 1260 закладах вищої освіти. Відповідно даним, 77,4% студентів мали недостатній

рівень фізичної підготовленості і такий показник має занепокоїти керівництво Держави та суспільство, бо цифри говорять про тенденцію зниження рухової активності молоді, внаслідок чого, буде відбуватися значне погіршення стану здоров'я молодого громадянина.[4] Малорухомий спосіб життя (гіподинамія) – одна із 10 головних причин смертності та інвалідності людей. Рівень фізичної активності майже у 70% чоловіків та жінок всіх вікових груп населення України нижче мінімально допустимого, що приводить до «м'язового голодування». Нездоровий стиль життя, властивий переважній більшості населення і основні перепони – відсутність у суспільстві моди на здоров'я, на заняття фізичною культурою та спортом, несприйняття багатьма громадянами свого здоров'я, як найвищої життєвої цінності.

Важливою умовою ефективного функціонування фізичного виховання в навчальних закладах є наявність сучасної матеріально-технічної бази, спортивної споруди, спортивного обладнання, технічних засобів, тренажерів, інвентарю тощо. Але, на час пандемії і заходів карантину, навчання з фізичного виховання в університеті технічного напрямлення, проводяться у дистанційному режимі і складаються з таких частин: відвідування студентами конференцій, які проводять викладачі з обраного виду спорту; відповіді студентів на контрольні питання, що тісно пов'язані з наданими теоретичних матеріалів на навчальну платформу; ведення щоденника самоконтролю студента, який він надає кожен місяць для перевірки і отримання додаткових балів.

В дослідженнях, які проводить студент за станом свого здоров'я, залучаються функціональні проби: проба Руф'є та ортостатична проба. Пробу Руф'є можливо виконати у будь-якому приміщенні або на вулиці, головне щоб було дотримано студентом порядок проведення: виконання фізичного навантаження, інтервалів відпочинку, визначення часу.

На базі наданих результатів у щоденниках, можна виявити етапи складності, напруження, стомлення у навчальній і життєвій діяльності молоді людини. Досліджено щоденники 89 студентів, які щомісячно його надавали викладачу, протягом першого та другого семестру поточного навчального року. Аналіз функціональних проб виявив, що: якщо у першому півріччі навчального року студент перебував згідно індексу оцінки проб у «доброму» та «задовільному» стані, то початок другого семестру відзначився значним падінням життєвого тону, також є ситуації, коли студент розпочав навчальний рік, згідно результатів проб, в стані «незадовільному» або «задовільному», але потім в процесі поглиблення у навчання та за певними життєвими обставинами, його стан значно покращився і досяг оцінки «добре», «відмінно». Показники, де б були відмічені однакові результати, мають невеликий відсоток. Застосування та виконання функціональних проб, певним чином допомагають визначити вплив навчальної діяльності на студента, його адаптації до навантажень. В порівнянні з показниками проб студентів, які відвідували практичні заняття з обраного виду спорту у минулих роках, відсоток оцінок «добре» був значно вищий, у порівнянні зі студентами, які навчаються зараз в дистанційних умовах.

Наведені показники є прикладом того, що фізичне виховання це не тільки вдосконалення фізичних якостей, а і на прикладі ведення щоденника, це інформація для студента і викладача щодо самопочуття, розширення об'єму знань учня у галузі визначення (самооцінки) свого здоров'я, надання ще більшого значення впливу фізичних вправ на гармонійний розвиток особистості. Фізичне виховання на практиці доводить до свідомості молоді людини, яка знаходиться на порозі дорослого життя, визначити найважливіші пріоритети – власне здоров'я. Адже, дуже великий відсоток студентів, які закінчили вже заклади вищої освіти і стали ведучими фахівцями у різних галузях, продовжують займатися фізичною культурою та спортом у вільний час, а інколи навіть дорікають викладачам, що обсяг у даній дисципліні був для них замалий.

Висновки.

1. Фізичне виховання є пріоритетним напрямом державної політики і обов'язковою складовою системи вищої освіти.[2] Фізичне виховання має відноситися до основних видів дисциплін, а заняття повинні мати практичний характер (виняток пандемія, стихія тощо). Підтримка державних установ, у питанні розвитку фізичної культури і спорту, фізичного виховання у будь-яких осередках освіти, повинна бути постійною, актуальною, всебічною. Це означає, що відповідні накази, рекомендації, стратегії мають втілюватися у життя молоді, а не залишатися тільки на «папері».

2. Створення нової моделі мотивації студентської молоді до занять з фізичного виховання. Мотивація повинна дотримуватися сучасних тенденцій це проведення змагань різного рівня, показові спортивні виступи, спортивні зустрічі з чемпіонами, спортивні зустрічі з випускниками навчального закладу, заохочення та інші важелі, які вплинуть на покращення ситуації в області розвитку фізичної культури та спорту. Впровадження здорового способу життя, як складової частини по збереженню і зміцненню здоров'я студента, засобами фізичної культури і спорту в період навчального процесу.[6]

3. Рекомендовано створення у закладах вищої освіти, для удосконалення майстерності студента з обраного виду спорту, центрів розвитку студентського спорту.[6] Проведення змагань серед університетів, які мають однакові або схожі освітні, професійні напрямлення. Наприклад: чемпіонат України серед збірних команд університетів технічного напрямлення, юридичного напрямлення, педагогічного напрямлення ті інші. Такі змагання, з освітленням у засобах інформації **державного** рівня, будуть сприяти популяризації самих освітніх закладів, піднімати їх рейтинг та пріоритетність, студенти країни будуть мати можливість спілкуватися зі своїми майбутніми колегами в різних галузях, розвиток фізичної культури і спорту набуде нове напрямлення і можливе залучення ще більшої кількості студентів до занять.

Перспективи подальших досліджень. Існування збірних команд в ігрових видах спорту, мотивація студентів високого рівня майстерності, їх участь у змаганнях за підтримки керівництва навчального закладу.

Література

1. Закон України «Про фізичну культуру та спорт.» (1994) // Законодавство України / Відомості Верховної Ради України
2. Закон України «Про освіту.» // Законодавство України / Верховна Рада України (2017). №2145 - VIII
3. Лист — звернення Міністерства освіти і науки України до керівників закладів вищої освіти. (2021). //№ 1/9-164.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Рекомендацій щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спорту серед студентської молоді на період до 2025 року.» (2021). //№ 193.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної

підготовленості населення України.» (2005). //№1045

6. Постанова Кабінету Міністрів України "Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року." (2020). //№1089.

Reference

1. Law of Ukraine "On Physical Culture and sports." (1994) Legislation of Ukraine. Information Verkhovna Rada of Ukraine
2. Law of Ukraine "On Education." Legislation of Ukraine. Verkhovna Rada of Ukraine (2017). №2145 - VIII
3. The letter is an appeal of the Ministry of Education and Science of Ukraine to the heads of higher education institutions. (2021). № 1/9-164.
4. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine "On approval of the recommendation on the strategic development of physical education and sports student youth for the period up to 2025." (2021). № 193.
5. Resolution of the Cabinet Ministers of Ukraine "On approval of the procedure for conducting an annual assessment of physical fitness of the population of Ukraine." (2005). №1045
6. Resolution of the Cabinet Ministers of Ukraine "Strategy for the development of physical culture and sports for the period up to 2028." (2020). №1089.